

til Galddelen af deres Værdi, og det er meget ofte rent sentimentale Betragtninger, der gøres gældende, saa det er umaadelig vanskeligt at evaluere Værdiforringelsen. Det, der er Hovedmanglen, forekommer mig altsaa at være det, at, naar der indtræder en Misligholdelse, er der ingen af Parterne, der ved eller blot tilnærmelsesvis kan vide, hvad der nu er Ret i Forholdet, og hvad der skal heds fra de forskellige Sider, hvad navnlig nu Køberen skal yde Sælgeren, eller med andre Ord, hvor meget han kan saa tilbage af de Kater, som han har erlagt a conto paa Købesummen. Sælgeren vil naturligvis se at bringe det op til det mest mulige, han vil vindicere sin Ting — jeg forudsætter, at han har forbeholdt sig Ejendomsretten — og naar Køberen siger: Du kan ikke saa Tingen, medmindre Du har tilbagebetalt de Kater, jeg har erlagt, saa siger han: Na bevares, det Slid paa Tingen, den Værdiforringelse, Du har tilføjet Tingen, overstiger langt de Kater, Du har betalt. Saa saa Parterne der og kunne ikke blive enige og ville aldrig kunne blive enige i saadanne Tilfælde, hvor der er en Misligholdelse af Handelen. Enhver ser paa Tingen med sine Øjne, og navnlig vil naturligvis Sælgeren, som skal have Tingen tilbage, overdrive og overvurdere det Slid, som har fundet Sted; de ville om trent ikke i noget Tilfælde kunne blive enige derom. Hvad saa? Ja, saa skal man gaa til Proces, saa skal der nødvendigvis procederes om den Ting, hvad enten det er en Kommissionær eller en Sagfører, Parterne skulle have fat i; de skulle altsaa bringe Sagen for Retten, der skal saa udmeldes Syns- og Skønsmænd og til sidst falder der Dom. Den bliver maatte appelleret til Overretten, og i al den Tid, det varer, skal Tingen blive hos den Køber, som har misligholdt Kontrakten, og som maatte tilmed er en insolvent Person, og Sælgeren har intet Middel til at saa Tingen bragt ud af hans Besiddelse. Derfor siger jeg, at hvis man vil etablere noget, der ligger uden for de almindelige Regler, og hvorved man vil skrive Kontrakter for Borgere, saa maa man sørge for, at der kommer et bedre Maskineri til at forhindre Retstrætter og Procesomkostninger end det, som man i Almindelighed har, med andre Ord: jeg vilde kunne tænke mig Muligheden af, at i Tilfælde, hvor der saaledes opstaar Disput mellem den saakaldte Sælger og Køber paa Grund af denne Misligholdelse af Kontrakten, kan den ene Part eller begge Parter henvende sig til fast ansatte Takatorer, som straks kunne se paa Tingen og straks fra første Færd kunne sige, hvad de skønne er

det rigtige. Der er naturligvis det mislige ved saaledes at henvende sig til Takatorer, at de maatte ofte afgive et ganske vilkaarligt Skøn, og at de ofte ikke ere i Stand til at have noget rigtigt Skøn over Sagen; men saa undgaar man maatte i alt Fald Proces. Men kan man ikke det, som den ærede første Taler mistvivlede om, tror jeg, at Resultatet i de fleste Tilfælde vil blive det, at der opstaar Proces, og i al den Tid skal Tingen ligge hos Køberen, som ikke betaler Katerne og yderligere slider paa Tingen, og som bliver yderligere insolvent, saaledes at Sælgeren bliver fuldstændig narret for sin Ejendomsret. En Ting synes jeg dog, at man i hvert Fald maatte stipulere, og det er, at, naar den Sælger, der forlanger sin Ting tilbage i Tilfælde af Misligholdelse, er villig til hos Sjogden eller i Nationalbanken, eller hvor man nu vil, at deponere den Del af Købesummen, som han har faaet erlagt, som Sikkerhed for det, som Køberen eventuelt kan fordrø godtgjort, saa maa han straks kunne saa sin Ting udleveret. Men det hjemler Lovens ikke. — Der er dernæst et Spørgsmaal ved §§ 1 og 2, som forekommer mig at være meget tvivlsomt og meget vanskeligt at løse. Det er, naar Køberen selv i det Tilfælde, hvor der er forbeholdt Ejendomsret, alligevel har skilt sig af med Tingen og ladet den gaa videre til Tredjemand. I saa Fald kan Sælgeren ganske vist ogsaa vindicere Tingen fra Tredjemand; men kan saa denne Tredjemand gøre gældende, at Sælgeren alligevel ikke kan saa sin Ting udleveret, medmindre han lægger fra sig den Del af Købesummen, som er betalt, atter med Fradrag af den Godtgørelse, som Sælgeren har Krav paa? Hvorledes Sælgerens Forhold er over for Tredjemand findes der ikke nogen Besvarelse af i Lovens. Men hvis man kan finde et Maskineri af fast ansatte Takatorer — og det er jo væsentlig her i København, at Lovens vil komme til Anvendelse, — hvis altsaa Københavns Magistrat kan saa det indrettet saaledes, at der bliver en hel Kohorte — for det bliver jo ikke saa; det er en Masse forskellige Ting, der her er Tale om: Symaskiner, Pianoer, Cykler, om trent alle mulige Brugsgenstande — af fast ansatte Vurderingsmænd og -Køner, og disse Vurderingsfolk, i alt Fald foreløbig, kunne afgive deres Skøn, hvis dette overhovedet kan lade sig gøre, og man saa tillige indfører den Bestemmelse, at Sælgeren i alt Fald skal kunne saa sin Ting udleveret, naar han, indtil Retstvisten er afgjort, deponerer den Del af Købesummen, som er betalt — saa var det muligt, at man kunde komme til at ramme de Misbrug, som utvivlsomt ere for-